

VERSLAG van de eerste bijeenkomst van de overleggroep "Cadmiumverontreiniging in de Kempen" d.d. 9 februari 1983.

Aanwezig: H.L.A.M. van Lieshout (voorzitter).

J.H.Th.M.Th. Schaepman, burgemeester van Bergeijk.

J.A.M. Boudrie, burgemeester van Budel.

J.C.M. Netten, burgemeester van Leende.

J.H.F. Reuver, burgemeester van Luijksgestel

W. van Beek, wethouder van Maarheeze.

P.G. Geldens, wethouder van Valkenswaard.

W.C.M. van Nuenen, burgemeester van Riethoven en Westerhoven.

dr.ir. D. Brouwer, ir. F. Swinkels, inspectie van de Volksgezondheid belast met het toezicht op de hygiëne van het milieu.

J.W.M. Remmen, arts, inspectie van de Volksgezondheid.

dr. A.F.M.G. Luijpen, inspectie van de Volksgezondheid belast met het toezicht op levensmiddelen en de keuring van waren.

dr. A.J.G. van 't Hooft, veterinaire inspecteur van de Volksgezondheid.

F.G.A.M. Janssen, arts, gezondheidsdienst district Geldrop e.o.

H. Berkhout, arts, gezondheidsdienst district Valkenswaard.

ing. A. Coolen, bedrijfsontwikkeling van het ministerie van Landbouw en Visserij.

dr.ir. H.J. Eggink, dagelijks bestuur van het Waterschap de Dommel.

ir. W. Visscher, Waterleidingmaatschappij Oost-Brabant.

ing. K. Bankers, Noord-Brabantse Christelijke Boerenbond/ Gewestelijke Raad van het Landbouwschap.

J. Adang, Stichting Brabantse Milieufederatie.

drs. J.A.M. van Agt, Streekorgaan Kempenland.

J. Fontijne, Agglomeratie Eindhoven.

Voorts aanwezig:

mr.J.L.H. Roebroek, ir.C.J. Zegers, mr.J.B.A. Essink, mr.C.W. van Veggel,

mevrouw ir. J.M. Uilenreef.

secretaris: ir. J. Geijsels.

1. Opening en verwelkoming.

De voorzitter verwelkomt de aanwezigen en dankt hen voor hun komst.

Deelt mede, dat de "cadmiumverontreiniging in de Kempen" reden voor het college is geweest deze overleggroep in te stellen.

Doel: van dit overleg is onder meer afspraken te maken over:

- informatieuitwisseling
- afstemming onderzoek
- afstemming maatregelen
- afstemming voorlichting.

De heer Roebroek merkt op, dat aan de "cadmiumverontreiniging" verschillende aspecten verbonden zijn. Voor deze aspecten zijn verschillende instanties zoals Rijk, Provincie en Gemeenten verantwoordelijk. Voor wat betreft het aspect bodemsanering is de provincie de eerst verantwoordelijke.

De voorzitter deelt mede, dat de provincie zich ten doel heeft gesteld met behoud van een ieders verantwoordelijkheid de verschillende te nemen maatregelen op elkaar af te stemmen.

2. Leespauze ter vergadering uitgereikt stukken.

In verband met het feit, dat een deel der stukken pas ter vergadering uitgereikt kon worden last de voorzitter een leespauze in.

3. Vaststelling agenda.

De overleggroep stemt in met de voorgestelde agenda.

4. Stand van zaken.

De voorzitter geeft een overzicht van de stand van zaken.

Teneinde de verontreiniging op doeltreffende wijze aan te pakken heeft het college tot nu toe onder meer besloten:

- De cadmiumverontreiniging in de Kempen voor verder onderzoek in het kader van de op de Interimwet bodemsanering vooruitlopende interimregeling bodemsanering bij de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer aan te melden.
- Over de opzet en gecoördineerde aanpak van dit verder onderzoek met de regionaal inspecteur van de Volksgezondheid voor de Milieuhygiëne in overleg te treden.
- Het middels deze overleggroep voeren van extern overleg met de betrokken rijksinspecties, lagere overheden en instanties.
- Een interne coördinatiegroep bodemsanering in te stellen.
De coördinatiegroep bodemsanering is samengesteld uit medewerkers van de beide bureaus milieuhygiëne van zowel de Provinciale Waterstaat als de Provinciale Griffie. Als voorzitter zal het hoofd van de afdeling Waterstaat en Milieuzaken van de Waterstaat optreden. De inspecteur van de Volksgezondheid belast met het toezicht op de hygiëne van het milieu neemt ook zitting in deze coördinatiegroep.
- Genoemde problematiek in het overleg tussen het college en het provinciaal bestuur van Limburg alsmede de Bestendige Deputatie van de Belgische provincie Limburg aan de orde te stellen. Dit laatste in verband met de omvang van de verontreiniging en de vermoedelijke grensoverschrijdende aspecten daarvan.

De heer Netten vraagt of de minister de brief van het college waarin de cadmiumverontreiniging is aangemeld reeds beantwoord heeft. De voorzitter deelt mede, dat de minister nog niet heeft gereageerd.

Ingaand op het verantwoordelijkheidsstandpunt van de provincie deelt de heer Schaepman mede, dat de burger niet geïnteresseerd is wie verantwoordelijk is, maar wat er gedaan wordt.

De heer Berkhout vraagt zich af of de verantwoordelijkheden wel zo vast liggen. Vindt het verantwoordelijkheidsstandpunt van de provincie te eng. Verschillende leden van de overleggroep vrezen, dat het verantwoordelijkheidsstandpunt van de provincie leidt tot een niet voldoende gecoördineerde aanpak van de verschillende aspecten van de verontreiniging en de daarbij behorende voorlichting.

De voorzitter benadrukt de eigen verantwoordelijkheid en verwijst voor de voorlichting naar punt 8 op de agenda.

5. Status overleggroep.

De voorzitter wijst de leden van de overleggroep erop, dat het college dit overleg mede ziet als het in artikel 4 van de Interimwet bodemsanering gevorderde overleg.

Volgens verschillende leden leidt de naamgeving van de overleggroep tot misverstanden, waar deze alleen de term cadmium bevat.

De heer Brouwer merkt op, dat het advies van de inspectie ook andere metalen noemt echter in relatie tot cadmium.

De voorzitter deelt mede, dat de taak van de interne coördinatiegroep bodemsanering is het college over de bodemsanering en derhalve ook over de cadmiumverontreiniging in de Kempen te informeren. De voorstellen van de coördinatiegroep zullen zo nodig in de overleggroep worden besproken. De coördinatiegroep zal de voorstellen van de overleggroep bij de advisering aan GS betrekken.

6. Concept-onderzoeksvoorstel inclusief financiering.

De voorzitter geeft het woord aan de heer Zegers.

De heer Zegers deelt mede, dat het doel van het nader onderzoek is het vaststellen van de mate waarin de Kempen verontreinigd is. Aan de hand hiervan kunnen dan eventuele (beheers)maatregelen getroffen worden. Het onderzoek kan in twee fasen worden onderverdeeld te weten een voorbereidende fase en een fase waarin het eigenlijke nader onderzoek wordt verricht. In de eerste fase dienen alle tot nu toe verrichte onderzoeken met als onderwerp de belasting met cadmium en eventueel verdere van belang zijnde zware metalen van de Nederlandse en Belgische Kempen worden geïnventariseerd en geëvalueerd. In de tweede fase kunnen vervolgens de in fase I opgespoorde leemtes onderzocht worden.

Voor het doen van het nader onderzoek fase I zullen offertes bij diverse adviesbureaus aangevraagd worden.

Zeer globaal zal het onderzoek 3 maanden in beslag nemen.

Verschillende leden van de overleggroep vragen wanneer de provincie dit onderzoek laat doen en of de resultaten van dit onderzoek voor het nieuwe teeltseizoen bekend zullen zijn.

Daarnaast vragen verschillende leden of naast cadmium ook andere zware metalen bekeken zullen worden.

De voorzitter antwoordt, dat in principe het onderzoek pas gestart kan worden op het ogenblik, dat de minister heeft medegedeeld, dat hij een bijdrage verleent. Op de vraag of bij het onderzoek ook andere metalen dan cadmium worden meegenomen antwoordt hij, dat dit het geval is voor metalen die in relatie tot cadmium staan.

De heer Boudrie vindt, dat de voorgestelde aanpak te lang duurt. De praktijk is, dat mensen hem nu komen vragen wat ze wel of niet kunnen telen. De voorzitter deelt mede, dat men voor dergelijke zaken bij de HID-bedrijfsontwikkeling moet zijn.

De heer Coolen deelt mede, dat de HID-bedrijfsontwikkeling op korte termijn met een globaal bemonsteringsplan komt. Hij adviseert boeren grondmonsters te laten nemen. Daarnaast geeft hij voorzover mogelijk met de beschikbare gegevens voorlichting.

De heer Brouwer stelt, dat een bemonsteringsplan gericht op de teeltkeuze slechts een korte termijn oplossing is.

De aanpak van de provincie kan daarentegen wellicht leiden tot de oplossing van het probleem.

De leden van de overleggroep zijn unaniem van mening, dat het college het onderzoek onmiddellijk moet starten en voorfinanciëren.

De heer Coolen deelt mede, dat naast de zinkindustrie er ook andere mogelijke bronnen van verontreiniging zoals kunstmest, mest en slib zijn.

De heer Maas deelt mede, dat deze bronnen ook meegenomen worden.

De heer Netten vraagt hoeveel het onderzoek fase I gaat kosten.

De heer Zegers raamt de kosten van dit onderzoek op f.50.000,--.

7. Inventarisatie genomen maatregelen/gegeven adviezen met name in de richting van de bevolking.

De verschillende leden geven aan welke maatregelen de instanties, die zij vertegenwoordigen tot nu toe genomen hebben. (voor een overzicht van de verschillende maatregelen zij verwezen naar het informatie-pakket Cadmium in de Kempen ten behoeve van voorlichting door de gemeenten).

8. Afstemming voorlichting/ coördinatie voorlichting.

De voorzitter vraagt de leden of zij de voorlichting op de door de provincie gewenste wijze nuttig en gewenst achten en/of de deskundigen bereid en in staat zijn de benodigde informatie te verlenen.

De heer Van Nuenen vindt, dat de voorlichting gecoördineerd moet worden, omdat de verschillende deskundigen slechts vanuit hun gezichtspunt voorlichten lijkt het of ze elkaar tegenspreken.

De heer Berkhout pleit voor een dynamische aanpak van de voorlichting rekening houdend met signalen uit de samenleving.

De heer Reuver pleit voor een verhaal in de omgangstaal.

De heer Schaepman vindt, dat een gecoördineerde voorlichting een permanent karakter moet hebben.

De heer Brouwer merkt op, dat vele vragen pas in een later stadium -na onderzoek- beantwoord kunnen worden.

Mevrouw Uilenreef verzoekt de verschillende instanties haar de benodigde informatie aan te leveren.

De voorzitter vraagt of er behoefte aan is, dat de provincie tegen vergoeding van de kosten voor meerdere exemplaren van de tekst laat drukken.

De leden van de overleggroep vinden dit niet noodzakelijk. Zij zullen zelf voor de verspreiding van de tekst zorgdragen.

Samenvatting gespreksresultaten van de overleggroep cadmium in de Kempen.

Na overleg gaat de overleggroep met de volgende tekst accoord.

" De overleggroep cadmium in de Kempen is op 9 februari 1983 voor het eerst bijeen geweest. Door middel van informatie-uitwisseling is de stand van zaken met betrekking tot de bodemverontreiniging en de bodemsanering in de Kempen duidelijker geworden. Het overleg heeft kennis genomen van een concept-voorstel voor een onderzoek vanwege de provincie. Het onderzoek zal zich in eerste instantie richten op een inventarisatie en een evaluatie van alle tot nu toe verrichte onderzoeken met als onderwerp de belasting met cadmium en eventueel andere van belang zijnde zware metalen van de Nederlandse Kempen. Aan de hand van deze inventarisatie wordt in eerste instantie voor cadmium en eventueel andere van belang zijnde zware metalen een voorlopige zonering opgesteld in relatie tot de mate van verontreiniging. Deze zonering dient weer te geven de belasting van deze metalen in de bodem in relatie tot het gebruik daarvan. Voorts -voorzover mogelijk- de belasting van grond-en oppervlaktewater, eveneens in relatie tot het gebruik/functie. Voorts zullen de mogelijke cadmiumbronnen worden geïnventariseerd, zodat een voorlopige cadmiumbalans voor het betrokken gebied kan worden opgesteld. Tenslotte worden de leemtes in de kennis zoals die verworven is in de tot nu toe uitgevoerde onderzoeken aangegeven.

Op basis van de resultaten van deze fase I zal het verder onderzoek bepaald worden.

De overleggroep, constaterend dat de minister VROM nog niet heeft beslist op het verzoek van Gedeputeerde Staten om bevoorschotting ten behoeve van dit bodemsaneringsonderzoek, bepleit te bevorderen dat het nog ontbreken van de financiering geen belemmering vormt voor een voortvarende aanpak.

Tijdens de vergadering is doorgenomen welke maatregelen er getroffen zijn en welke informatie gegeven is in de richting van de bevolking. Voorts is er de voorlichting besproken.

Onder meer is afgesproken dat de informatie aan de bevolking en andere gegevens zullen worden vastgelegd in een standaardpakket dat ter verspreiding door alle betrokken instanties ter beschikking worden gesteld.

Benadrukt is de noodzaak tot informatie over en weer.

Een volgende bijeenkomst is voorgenomen 28 april a.s."

9. Rondvraag.

De heer Luijpen vraagt of de leden van de overleggroep de in de vergadering van Provinciale Staten van 4 februari 1983 aanvaarde moties toegestuurd kunnen krijgen.

De voorzitter zegt dit toe.

10. Principe-afspraken volgende bijeenkomst.

Donderdag 28 april 1983. om 14.30 uur.
